

7. Akadémiai Levéltár

A Levéltár ebben az évben is tovább gyarapította állományát, folytatta a begyűjtött anyag feldolgozását és ellátta a levéltári kutató- és ügyfélszolgálatot (az utóbbit leginkább az MTA Titkársága részére).

A nyár folyamán komoly pluszmunkát jelentett a levéltárnak az akadémiai kutatóhálózat átszervezése, mert „A kutatás, fejlesztés és innovációs rendszer intézményrendszerének és finanszírozásának átalakításához szükséges egyes törvények módosításáról” szóló törvény megjelenése után, egy elnöki körlevél hatására, a kutatóintézetek egymás után jelezték, hogy átadnák a náluk levő történeti értékű irataikat, (bár ez eddig is törvényi kötelességük lett volna, de nem tartották be). Július–augusztus folyamán az alábbi intézetekkel voltunk kapcsolatban (e-mailek, telefonok és helyszíni kiszállások) az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpontja (és külön-külön a Régészeti és Művészettörténeti Intézet), MTA Nyelvtudományi Intézet, az Ökológiai Kutatóközpontból a Balatoni Limnológiai Intézet és az Ökológiai és Botanikai Intézet, a Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet, a Szegedi Biológiai Kutatóközpont, és a Természettudományi Kutatóközpont. A törvény érintette az MTA Titkárságát is, így onnan is a szokottnál nagyobb mennyiségű iratanyagot vettünk át, melynek egy része még rendezésre vár.

Az előbb említett okokból az iratállomány növekedése jelentős volt, 107,76 ifm, és újabb fondok is keletkeztek. Jelentősebb iratmennyiséggel a következő fondok gyarapodtak: a Központi Kémiai Kutató Intézet 57 ifm; DOMUS Ösztöndíj 7,92 ifm; Ellenőrzési Osztály 7,8 ifm, Bolyai Ösztöndíj 7,68 ifm; Doktori Tanács 6,12 ifm, Zenetudományi Intézet 5,64; MTA Könyvtár 4,32 ifm, Matematikai Kutatóintézet 3,48 ifm, Szegedi Biológiai Központ 3,48 ifm. Ezeknek az iratoknak a jegyzékeit számítógépes változatban (részben Excel táblázatban) is megkapta a levéltár, ami az anyagban való kutatást jelentősen könnyíti. Sajnos azonban a Központi Kémiai Kutató Intézet anyagának a jegyzéke nem került meg, pedig a dobozfeliratokból látszik, hogy selejtezett, és levéltári szempontok szerint rendezett anyag. Az év végére az iratállomány mennyisége elérte a 3847,45 ifm-t.

Az iratrendezés az elmúlt években kialakult gyakorlat szerint folyt, részben az újonnan beérkezett anyagokban végeztünk közép- és darabszintű rendezést, részben a már meglévő állományban. Középszinten rendeztük az újonnan beérkező anyagból: az MTA Könyvtár Csereszolgálatának az iratait, az I. Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya anyagából – a most előkerült – 1968–1976 közötti osztályülések iratait, és a Vezetői Kollégium 2005–2010 közötti anyagát. A már állományban lévő anyagokból két új fondot alkottunk, a Társadalomtudományi Koordinációs Bizottságot és a Meghívók, esemény-naptárak, tájékoztatók nevű fondot. Elvégeztük Köpeczi Béla főtítkárhelyettes 1970–79 közötti iratanyagának a rendezését, és elkezdtük a Lukács Archívum irattári anyagának a rendezését.

Lassan befejeződik a raktári jegyzékek elektronikus átírása, így 2019-ben elkészült Györffy Barna repertóriumának az elektronikus változata. Elkezdtük a tavaly átadott

regisztreres füzetekből a kandidátusi adatbázis építését, és elkészült az első rész az 1952–1964 fokozatot nyertek névsorából. Összeállítást készítettük a Vezetői Kollégium 1994–2014 közötti napirendi pontjaiból.

Folytattuk az elkezdett raktári költözést a törökbálinti raktáron belül, és ennek megfelelően elkészítettük az új raktári rend tervezetét, illetve az újonnan beérkező anyagokat már így raktuk polcra. A Mikrofilmtári anyag költözése kapcsán a törökbálinti raktárban áthelyeztük – az Olvasószolgálat segítségével – a Vári Gondnokságról be szállított 54 extra méretű dobozt az újonnan átadott raktárrészbe.

2019-ben 21 kutató (ebből 1 külföldi) kért és kapott kutatási engedélyt. A kutatók 260 alkalommal 1155 raktári egységnyi anyagot kaptak kézhez, 57 oldal másolatot készítettünk. 13 fotójegyet és 42 írásos választ adtunk nekik.

Az ügyfélszolgálati statisztika a következő volt: az MTA Titkárságának (és más érdeklődőnek) 55 esetben (ebből 28 esetben írásban is) adtunk felvilágosítást vagy kerestünk elő iratot. Munkaviszony-igazoláshoz 3 esetben kerestünk elő anyagot vagy írtunk levelet arról, hogy hol található az anyag.

2019. szeptember 9–11. között Hay Diana és Zsidi Bernát részt vett a levéltáros vándorgyűlésen Gyulán. A vándorgyűlésen a levéltár és a közigazgatás, a levéltár és turizmus, és a gyógyvizek és fürdő kultúra területéről hangzottak el előadások.

Zsidi Bernát fiatal kutató, a napi munkákban való részvétel mellett szorgalmasan gyűjtötte az anyagot az akadémia és a könyvtár történetéhez. 2019. március 20-án a könyvtári szakmai napon előadást tartott a Könyvtár történetéről az ötvenes években, illetve *Az MTA és a rendszerváltás* címmel 2019. november 28-án Szegeden az *1989 és a rendszerváltás: a társadalmi cselekvés lehetőségei* című interdiszciplináris jelenkor-történeti és politológiai konferencián. Zsidi Bernát – a Könyvtári vezetés javaslatára – 2019 októberében részt vett a *Könyvtár, ami összeköt* programban.